

HANDBOEK WONEN EN KOPEN IN DUITSLAND

Wonen en kopen in Duitsland

COMPLEET HERZIENE EDITIE 2019 | Auteur: P.L. Gillissen | Aantal pagina's: 350

ISBN: 978-94-92895-10-3

Recensie Nederlandse Bibliotheek:

Tot in detail wordt ingegaan op het wonen/leven en werken in Duitsland en in het verlengde daarvan het kopen van onroerend goed aldaar. Het boek past in deze tijd waarin steeds meer grenzen wegvallen en mensen wegtrekken, onder andere naar Duitsland. Het boek is bedoeld voor de ondernemer én de particulier; er worden aspecten behandeld als het kopen en bouwen van een woning, de Duitse fiscus, pensioen, renovatie, het vestigen, bankzaken, onderwijs, veel over het land zelf, de bevolking, het bestuur en de politiek. De auteur heeft geen enkel aspect vergeten en wie het boek leest, weet precies hoe Duitsland in elkaar zit en hoe het leven er daar aan toegaat. Een prima en compleet stuk voorlichting, ook voor Nederlanders die in Duitsland een (tweede) woning zouden willen kopen. Het werk is daarbij vlot en toegankelijk geschreven. Deze nieuwe druk is geheel herzien en geactualiseerd.

Met de laatste updates en het nieuwe Nederlands-Duitse belastingverdrag

Tot in detail wordt ingegaan op het wonen/leven en werken in Duitsland en in het verlengde daarvan het kopen van onroerend goed aldaar. Het boek past in deze tijd waarin steeds meer grenzen wegvallen en mensen wegtrekken, onder andere naar Duitsland. Het boek is bedoeld voor de ondernemer en de particulier; er worden aspecten behandeld als het kopen en bouwen van een woning, de Duitse fiscus, pensioen, renovatie, het vestigen, bankzaken, onderwijs, veel over het land zelf (de bevolking, het bestuur, de politiek en elke deelstaat wordt apart belicht). De auteur heeft geen enkel aspect vergeten en wie het boek leest, weet precies hoe Duitsland in elkaar zit en hoe het leven er daar aan toegaat. Een prima en compleet stuk voorlichting, ook voor Nederlanders die in Duitsland een tweede woning zouden willen kopen. Het werk is daarbij vlot en toegankelijk geschreven. Deze nieuwe druk is geheel herzien en geactualiseerd.

Recensent Nederlandse Bibliotheek / Biblion

Inhoudsopgave

Colofon

1. Inleiding

2. Voor- en nadelen van emigratie naar Duitsland

Voordelen

Nadelen

3. Nederlandse fiscale aspecten bij vertrek naar het buitenland

Wanneer er sprake van emigratie ?

Belasting en woonplaats

Het jaar van vertrek

Verplichte aanslag

Wanneer ontvangt u een teruggaaf ?

Voorlopige teruggaaf

Gemachtigde

Uw Nederlandse paspoort en de belastingen

Verschil binnen- en buitenlandse belastingplicht

Inkomen uit werk en wonen in Nederland

Inkomen uit pensioenen en uitkeringen

Winst uit aanmerkelijk belang

Uitstel van betaling conserverende aanslag aangepast

Inkomen uit een woning in Nederland

Eigenwoningforfait

Tijdelijke uitzending of overplaatsing

Voorwaarden

Inkomen uit o/g, dat niet als eigen woning wordt beschouwd

Inkomen uit sparen en beleggen

Welke vermogensbestanddelen vallen in box 3 als u in het buitenland woont

Binnenlands belastingplichtig en bezittingen in het buitenland

Aftrek van schulden

Fiscaal partnerschap en buitenlandse belastingplicht

4. Keuzemogelijkheid binnenlandse of buitenlandse belastingplicht na 1 januari 2015

Wat is er na 1 januari 2015 veranderd ?

Oude regeling

Keuzemogelijkheid na 1 januari 2015 afgeschaft

Nieuwe regeling vanaf 1 januari 2015

Geen keuzemogelijkheid meer + 90% eis

Voorbeeld

5. Conserverende aanslagen

Conserverende aanslag bij emigratie

Wanneer worden conserverende aanslagen opgelegd ?

U hebt pensioenrechten in Nederland opgebouwd

U hebt recht op uitkeringen uit een lijfrenteverzekering

U hebt recht op het voordeel uit een kapitaalverzekering eigen woning

U hebt een aanmerkelijk belang in een vennootschap die in Nederland is gevestigd

Hoe wordt de conserverende heffing berekend ?

6. Nieuw Nederlands-Duits Belastingverdrag

Inleiding

Pensioen, lijfrente en sociale uitkering in het nieuwe verdrag

Overgangsrecht

U woont in Duitsland (oude en nieuwe situatie)

U woont in Nederland en werkt in Duitsland (oude en nieuwe situatie)

Tijdelijk een lager tarief + voorwaarden

U ontvangt een pensioen of lijfrente uit Nederland

Overige gevolgen Nederlands-Duits belastingverdrag

Gevolgen DGA en pensioen in eigen BV

Uw pensioen- of lijfrente ingegaan vóór 1 januari 2016

Overgangsregeling gepensioneerden

Voorbeeld berekening

Nieuw Nederlands-Duits belastingverdrag + grensarbeidersregeling

Overzicht inkomsten en belastbaarheid in woon- of werkland

ABP Pensioen

Nog enkele andere voorbeelden ter voorkoming van dubbele belastingheffing

Compensatieregeling

Rekenvoorbeeld

Doorschuiifregeling

7. Emigratie en de Nederlandse sociale verzekeringen

Inleiding

Gevolgen voor de Nederlandse volksverzekeringen

Recht op AOW bij vertrek naar het buitenland

Partner en kinderen niet verzekerd

Vrijwillige AOW en ANW verzekering

Nederlandse AOW versus Duitse Regelaltersrente

Premies

Wanneer kunt u zich vrijwillig verzekeren ?

Hoe lang kunt u zich vrijwillig verzekeren ?

Sociale (werknemers) uitkeringen

WW-uitkering

WAO + WIA

Nieuwe EU richtlijn voor het werken in het buitenland

183 dagen regeling onder het oude en nieuwe belastingverdrag
Situatie onder het oude Nederlands-Duitse belastingverdrag

Situatie onder het nieuwe Nederlands-Duitse belastingverdrag
Voorbeeld

8. De nieuwe Nederlandse zorgverzekeringswet + WLZ bij emigratie naar Duitsland

Gevolgen bij emigratie en uw Nederlandse zorgverzekering

Met pensioen of uitkering verhuizen naar het buitenland

Welke stappen moet u nemen voordat u gaat verhuizen ?

Uw meeverhuizende gezinsleden

Hoe kunt u zich laten registreren ?

Waar heeft u recht op in uw woonland ?

Waar heeft u recht op in Nederland ?

Te betalen bijdragen

Woonlandfactor en heffingskortingen

ZVW en WLZ bijdragen

Rekenvoorbeeld toepassing woonlandfactor in verschillende situaties

Zorgtoeslag als u in het buitenland woont

Uw toeslagpartner

De European Health Insurance Card (EHIC)

Gemaakte kosten declareren

Welke kosten kunt u niet declareren ?

Zorg vanuit de WLZ aanvragen in het buitenland

Keuzevrijheid zorg

In Duitsland wonen en toch ingeschreven blijven in de

Nederlandse Basisadministratie (GBA)

Nederlandse WLZ zorg in het buitenland

Persoonsgebonden budget (PGB)

Als u in Duitsland verzekerd bent tegen ziektekosten

Waar kunt u in Duitsland een verzekering afsluiten ?

Wel of niet stopzetten van uw Nederlandse zorgverzekering ?

De verdragpolis

Aanvullende verzekering

Ziektekosten in Duitsland

Duitse premies

Een Duitse aanvullende verzekering (*Zusatzversicherung*)

Hoe krijgt u uw zorgkosten vergoed ?

Waar zijn uw gezinsleden verzekerd ?

Nominale premie

Erkende zorgverzekeraars (*Krankenkasse*) in Duitsland

9. Werken in Duitsland en de belastingen

Inleiding

Hoe doet u belastingaangifte in Duitsland ?

Uitzonderingen

Auto van de zaak

Welk inkomen wordt waar belast ?
Belast in Nederland
Belast in Duitsland

10. Grensarbeidersregeling

Werken als grensarbeider in Duitsland
Wanneer wordt u als grensarbeider in Duitsland beschouwd ?
Nederlands-Duits belastingverdrag
Compensatieregeling
Dossier: werken in Duitsland (op te vragen PDF)

11. Oriëntatiefase

Motieven voor vestiging of aankoop van onroerend goed in Duitsland
Waar kopen ?
Checklist waar kopen ?
Hoe vindt U onroerend goed ?
Wat kopen ?
Oriëntatie-checklist wat kopen ?
Vraagprijs
Checklist vraagprijs
Staat van onderhoud van het huis
Wanneer op huizenjacht ?
Ontwikkeling Duitse onroerendgoedmarkt
Ontwikkeling onroerendgoedprijzen
Tips/waarschuwingen
Energie label in Duitsland verplicht

12. Aankoop van een appartement

Bij aankoop van een appartement krijgt u te maken met de volgende documenten
Appartementsrecht
Vereniging van eigenaren (Versammlung der Eigentümer)
Vergaderingen
Checklist aankoop appartement
Gemaakte afspraken (Hausordnung & Gebrauchsregelungen)
Financiële aspecten
Verzekeringen
Inhoud vergaderingen

13. Aankoop Duits onroerend goed

Duitse makelaars (Immobilienmakler)
Duitse makelaarsverenigingen
Vestigingsvoorwaarden Duitse makelaar
Makelaarscourtage
Aankoop van onroerend goed op een veiling

14. Het Duitse koopproces; juridische en notariële aspecten

Wetgeving

Vergunningen

Taxatierapport

Vergunningen en andere belangrijke aandachtspunten bij aankoop van onroerend goed in Duitsland

Energielabels

Verschillen koopproces tussen Duitsland en Nederland

Kaufvertrag

Auflassung

Notariële akte

De taken van de notaris

Nadelen van een Nederlandse notaris

Geen voorlopig koopcontract/voor-overeenkomst in Duitsland

Verplichtingen koper

Van koopovereenkomst naar notariële akte

Ontbindende voorwaarden in de koopovereenkomst

Nadeel ontbindende voorwaarden

Boeteclausules

Tips en adviezen bij ondertekening van de koopakte en de overdracht

Inschrijving in het "Grundbuch"

Wat vindt men in het "Grundbuch" ?

Wanneer vindt de inschrijving in het kadaster plaats ?

Wat heeft u nodig voor inschrijving in het kadaster ?

Wat kan er mis gaan na ondertekening van de notariële akte ?

Voorinschrijving/aantekening in het Grundbuch

Betaling van de koopsom / Kosten koper of vrij op naam ?

Kosten bij aankoop van Duits onroerend goed

Tarieven Duitse overdrachtsbelasting (Grunderwerbsteuer)

Tabel tarieven Grunderwerbsteuer per Bundesland

Taxatiekosten

Afrekening met de notaris

15. Nederlandse fiscale aspecten bij bezit van een tweede huis in Duitsland (box 3) en de belastinggrondslag in Duitsland

Uw tweede huis in Duitsland en het Nederlandse belastingstelsel

Het tweede huis in het huidige Nederlandse belastingstelsel en voorkoming van dubbele belasting in het buitenland

Duitse heffing op in Duitsland gelegen onroerend goed

Wijziging Nederlandse vermogensrendementsheffing

Forfaitair rendement

Tarieven

Heffingvrij vermogen buitenlands belastingplichtige

Belastbaar vermogen

Tabel vermogensschijven

Belastingheffing over uw vakantiehuis

Verplaatsing heffing naar een ander land

Aangifte tweede huis in het buitenland
Berekening vermogensbelasting
Verhuur vakantiewoning als bedrijfsactiviteit
Zweitwohnungsteuer in Duitsland
Verkoop van de vakantiewoning en de Duitse fiscus
Bedrijfsmatige verkoop van vakantiewoningen
Verrekening verkoop met verlies
Verhuur en de Duitse omzetbelasting
Verhuur aan een vakantiepark en de Duitse omzetbelasting
Kleine ondernemersregeling
Verkoop van de vakantiewoning en de Duitse omzetbelasting

16. Het kopen van (bouw)grond

Ruimtelijke ordening en bestemmingsplannen
Bouwplanningsrecht
Bouwverordeningsrecht
De dienst bouw- en woningtoezicht
Wanneer kan een perceel bebouwd worden ?
Toegestane bouwplannen in het buitengebied
Hoe kan een perceel bebouwd worden ?
Toegestane wijze van het gebruik van de bouwgrond
Toegestane mate van het gebruik van de bouwgrond
Grondvlakfactor
Gebruiksfactor
Bouwwijze, bouwlijnen, bouwgrenzen
Het ABC van het Duitse bouwproces
Aanvraag van een bouwvergunning
Verzoek om een voorlopige bouwvergunning
Ontsluiting van het perceel
Wat behoort tot een gewaarborgde ontsluiting ?
Aansluiting op de aanvoerleidingen en de riolering
Hoe hoog zijn de ontsluitingskosten ?
De verdeling van de ontsluitingskosten
Wanneer dient de ontsluitingsbijdrage te worden betaald ?
Kostensplitsing
Vooruitbetalingen
Recht van opstal
Juridische aspecten van erfpacht
Vergoeding van de pachter aan de verpachter
Canon
Rechten en plichten van de pachter
Wat zijn de voor- en nadelen van recht van opstal ?
Wanneer vervalt het recht van opstal ?
Duur van het erfpacht
Opzeggen erfpachtrecht
Checklist erfpacht
Vruchtgebruik
Recht van overpad
Adviezen en tips voor kopers van (bouw)grond

Wat niet kopen ?

Waarom kan grond ongeschikt zijn als bouwgrond

Slopen

17. Het bouwen van een huis in Duitsland

Duitse wet- en regelgeving

Vrijwaringsrechten bij de aankoop van een nieuw gebouwde woning

Voordelen van bouwen in Duitsland

Nadelen van bouwen in Duitsland

Welke bouwvormen worden in Duitsland gehanteerd ?

Mogelijkheden om in Duitsland een huis te bouwen

Via een projectontwikkelaar (*Bauträger*)

Via een aannemer

Keuze van de aannemer

Wat moet er in het bouwcontract staan ?

Wat moet er in een bouwcontract verplicht vermeld worden ?

Checklist inhoud bouwcontract

Wanneer wordt het nog te bouwen huis uw eigendom ?

De bouwsom

Wanneer betaalt u welk deel van de bouwsom ?

Bouwrente en renteverlies

Mogelijk faillissement van uw aannemer

Bouwen via een architect

Rol van de architect

Bouwbestek

Wat vast te leggen in het contract met de architect ?

Kosten van een architect

Problemen met architecten

Checklist wat te bespreken met uw architect

Soort opdracht

Volledige opdracht

Beperkte opdracht

Aanvraag bouwvergunning

Geldigheid bouwvergunning

Bouwgaranties

Vrijwaringsrechten

Afzien van vrijwaring

Zwartwerkers

Voorlopige en definitieve oplevering

Nog enkele opmerkingen, tips en adviezen

Bouwvoorheffingsregeling

Meldingsplicht bij bouwwerkzaamheden

Verzekeringen tijdens de bouw

Opstalverzekering

Bouwverzekering

Aansprakelijkheidsverzekering

Bouwsubsidies

Denk aan uw bureaus

18. Renovatie & onderhoud

Vergunningen
Duitse of Nederlandse vaklieden ?
Offertes
Bouw- en doe-het-zelf pakketten
Een opzichter
Onderhoud
Energiebesparing
Energiebeleid in Duitsland
Energiebesparing en subsidies
Energieausweis

19. Nutsvoorzieningen

Elektriciteit
Aandachtspunten bij het afsluiten van een energie-contract met een Duitse energie-
makelaar
Gas / Gasflessen
Verwarming op hout
De schoorsteenveger
Prijzvergelijkers
Water
Telefoon / Installatie en registratie
Mobiele telefoons
Glasvezel
De telefoonrekening
Gebruik van uw oude Nederlandse e-mail adres in Duitsland
Televisie en radio
Kijk- en luistergeld
Huisvuil

20. Huur en verhuur van Duits onroerend goed

Hoe vindt u een huurhuis/appartement ?
Wie is juridisch gezien de huurder ?
Het huurcontract
Inventaris
Betaling van de huur
Borg
Verhuurde woonoppervlakte
Overname roerende goederen
Vaststelling huursom
Wie is verantwoordelijk voor de betaling van de huursom ?
Mietspiegel voor huurwoningen
Bijkomende kosten
Verschil "Brutto en Nettokaltmiete"
Looptijd huurcontract
Onderhoudskosten

Overige verplichtingen van de huurder
Het huurcontract en huisdieren

Huurverhoging
Huren en de verzekering
Opleveren van de gehuurde woning
Eigenaar aansprakelijk voor schulden huurder
Opzeggen van de huur

- door de verhuurder
- door de huurder

Verkoop van de verhuurde woning
Enkele belangrijke huurtermen in huur-advertenties
Nieuwe Duitse huurwetgeving
Bestellerprincipe (makelaarscourtage voor rekening van de opdrachtgever)
Verhuur / Vakantieverhuur/seizoenverhuur
Wanneer wordt men als professionele verhuurder beschouwd ?
Aanbetalingen/garanties bij seizoenverhuur
Huursom seizoenverhuur/classificatie
De verhuurorganisatie
Checklist: het contact met de verhuurorganisatie
Langere termijn verhuur
Nog enkele aandachtspunten bij verhuur
Voorbeeld werkwijze voor particulieren, die zelf hun huis willen verhuren
Fiscale aspecten van verhuur van Duits onroerend goed
Verhuur vakantiewoningen als bedrijfsactiviteit
Verdiene aan uw tweede huis

21. De Duitse onroerend goed belasting

Grundsteuer
Rekenvoorbeeld

22. Vestigen in Duitsland

Voorwaarden om langer dan 3 maanden in Duitsland te mogen verblijven
Vertrek uit Nederland
Uitschrijving bij vertrek uit Nederland
Inschrijving in de Basisregistratie Personen (BRP)
Legalisatie
Reisdocumenten
ID-kaarten
Eigen reisdocument kinderen
Wanneer wordt uw Nederlandse paspoort of ID-kaart ongeldig ?
Wat zijn de gevolgen van uitschrijving uit de BRP
Wat zijn de gevolgen van uitschrijving voor uw particuliere

verzekeringen ?
Wat zijn gevolgen van uitschrijving voor uw Nederlanderschap ?
Is er controle op uw uitschrijving uit de BRP ?
Onterechte uitschrijving
Wanneer kunt u een briefadres of postadres in Nederland opgeven ?
Vestiging in een ander EU-land
Kan iemand op meerdere plaatsen in de EU ingeschreven staan in het
GBA/bevolkingsregister ?
Verklaring/bewijs van goed gedrag
Echtgenoot, geregistreerd of ongehuwd partner uit een niet-EU land
Wat moet u regelen voor u naar Duitsland vertrekt ?
Inschrijving in Duitsland
De verblijfsvergunning
Gewerbeanmeldung voor ondernemers
Waar dient u een verblijfsvergunning aan te vragen ?
Duurzaam verblijfsrecht in Duitsland
Vertrek naar Duitsland en de (belasting)schulden in Nederland
Bureau Krediet Registratie (BKR) in Tiel
Internationale uitwisseling kredietgegevens
Nederlandse nationaliteit
Kind en paspoort
Erkenning Nederlands huwelijk in Duitsland
Homohuwelijk in Duitsland
Huwelijksvermogensrecht
Toepasselijk recht
Samenwonen
Verschil samenwonen en huwelijk
Fiscale behandeling geregistreerde samenwonende partners
Ehegattensplitting
Kindertoeslag
Samen een huis kopen
Samenwonenden en de sociale verzekeringen
Samenwonenden en kinderen
Samenwonenden en de verzekeringen
Naam van de kinderen
Omgang met Duitse burens en collega's
Diplomatieke vertegenwoordigingen

23. De verhuizing

Verhuizing en invoer van Uw inboedel binnen de E.U.
Vrijstelling van invoerrechten
Zelf verhuizen
Trouwen en verhuizen
Verhuizing naar uw tweede woning
Verkoop van uw tweede woning
Verhuizing bij erfenis
Vervreemdingsverbod
Belastingtelefoon douane
Het inschakelen van een verhuisbedrijf en de BTW

Checklist keuze van & contact met het verhuisbedrijf
De offerte & de verhuiskosten
Uw eigen inboedel meenemen of nieuw kopen in Duitsland ?
Meenemen van huisdieren
Algemene voorwaarden
Het oude paspoort/vaccinatieboekje
Invoeren en aanmelding van uw hond voor de hondenbelasting

24. Verzekeringen

Het verzekeringswezen in Duitsland
Opstalverzekering
Overdracht onroerend goed en de opstalverzekering
Elementarschades
Waardevaststelling van het onroerend goed
Inboedelverzekering
Keuken inboedel of opstal ?
Inbraak en vandalisme
Aansprakelijkheidsverzekering
Aansprakelijkheidsverzekering voor honden en paarden
Aansprakelijkheidsverzekering bij lekken van uw olietank
Aansprakelijkheidsverzekering voor de huis- en grondbezitter
Rechtsbijstandsverzekering
Levensverzekering
Overlijdensrisicoverzekering
Bouwverzekering
Aansprakelijkheidsverzekering tijdens de bouw
Aansprakelijkheidsverzekering tegen watervervuiling
Uw Nederlandse verzekeringen bij emigratie naar Duitsland
Pflegeversicherung
Het Duitse sociale zekerheidsstelsel

25. Subsidies en toeslagen in Duitsland

Kindergeld
Hoogte Kindergeld
Gezinsbijlagen uit twee landen
Overige gezinsuitkeringen
Kinderzuschlag
Kinderfreibetrag
Nederlandse of Duitse Kinderbijslag ?
Elterngeld
Subsidies voor jonge gezinnen
Schema situaties recht op Nederlandse of Duitse kinderbijslag
Eigenheimrentengesetz
Riester Rente
Betreuungsgeld afgeschaft
Ehegattensplitting
Bausparen

26. Bankzaken

Het Duitse bankwezen
Checklist keuze Duitse bank
Het openen van een Duitse bankrekening
Openingstijden Duitse banken
Automatische overboeking
Een ingezetene- vs. een niet ingezetene rekening
Een niet-ingezetene rekening in Nederland
Kenmerken van een niet-ingezetene rekening
Welke documenten moet u in Nederland overleggen om uw rekening in een niet-ingezetene rekening om te zetten
Sepa (De Single Euro Payments Area)
Over IBAN
Europese overschrijving
Europese incasso
Europese spaarrichtlijn vervangen door Common Reporting Standard
Welke regels gelden er voor het bepalen van het fiscale woon- of vestigingsland?

27. Financieringen

Financieringsmogelijkheden
Financiering uit eigen middelen
Een tweede hypotheek op Uw huis in Nederland
Een persoonlijke lening in Nederland
Financiering via een projectontwikkelaar
Een hypotheek op basis van effectenbevoorschotting
Een hypotheek bij een Nederlandse bank voor een eerste eigen woning in Duitsland
Checklist Duitsland Hypotheek
Een hypotheek via een Duitse bank
Een hypotheekofferte
Wat moet u aan banken overleggen ter verkrijgen van een hypotheek
Hypotheek bij nieuwbouw
Kapitaal- of levensverzekering gekoppeld aan de hypotheek
Belangrijke aspecten m.b.t. een hypotheek op Duits onroerend goed
Hoogte hypotheekrente
Voordelen rentevaste periode
Voordelen variabele rente
De hypotheekaanvraag
Nederlands versus Duits recht
Notarieel onderzoek
Hypotheekvoorwaarden bij Duitse banken
Waardebepaling van het onroerend goed
Aflossing
Beratungsstellen
Bouwsparen
Rangbescheinigung
Royement

Financieringskosten
Taxatiekosten
Afsluitprovisie
Nederlandse bijleenregeling
Eigenwoningschuld
Voorbeeld
U gaat goedkoper wonen in Duitsland
Rekenvoorbeeld
Nog enkele belangrijke verschillen op een rijtje

28. Het Duitse belastingstelsel

Duitse inkomstenbelasting
Wanneer is iemand ingezetene van Duitsland ?
Hoe werkt het Duitse inkomstenbelastingstelsel ?
Aftrekbaarheid hypotheekrente
Inkomensbronnen
Inkomen uit arbeid / salaris
Aftrekbare kosten die verband houden met uw werk
Aftrek kinderopvang
Opleidingskosten voor de kinderen
Sociale verzekeringsbijdragen
Hypotheekrente aftrek
Standaard aftrek
Persoonlijke aftrekposten
Overzicht aftrekbare kosten / verminderingen
Tabel tarieven Duitse inkomstenbelasting
Solidariteitsheffing
Kerkbelasting
Kosten woon-werk-verkeer
Verhuiskosten
Overige aftrekposten
Inkomen in natura
Auto van de zaak
Rekenvoorbeeld belastbare waarde auto van de zaak
Opties
Pensioeninkomen
Inkomen uit investeringen
Sociale verzekeringsbijdragen overzicht/ tabel
Lohnsteuer
Overzicht Lohnsteuerklassen
Belastingaftrek per Steuerklasse
Verhoging Grundfreibetrag
Beschränkte en Unbeschränkte belastingplicht in Duitsland
Indeling Steuerklasse getrouwd of ongetrouwd
Versoepeling binnenlandse belastingplicht in Duitsland
Nog enkele tips
Inkomstenbelasting (Einkommensteuer)
Verrekening verliezen (Verlustausgleich)
Sonderausgaben

Buitengewone lasten
Gezamenlijke (gezins) of individuele aangifte
Het belastingjaar
Belastingaangifte (Einkommensteuererklärung)
Betaling van de belasting
Verplichte aangifte inkomstenbelasting door werknemer
Vrijwillige aangifte inkomstenbelasting
Voorlopige aanslag
Verklaring voor het niet doen van belastingaangifte
Inkomen uit Nederlands pensioen
Inkomen uit vermogen
Inkomen uit rente en dividend
Bronbelasting
Geld op een bank in Nederland, terwijl U in Duitsland woont
Koerswinsten
Vermogensbelasting
Gerealiseerde vermogenswinsten in Duitsland
Zakenbelasting
Minijob
Probleem Minijob
Uitzonderingen bij Minijob
Samenloop WW en Minijob
Belastingdienst Team Grensoverschrijdend Werken & Ondernemen
Nederlands-Duitse fiscale termen

Bijlagen

Deelstaten

- Tarieven makelaarscourtage bij huur/verhuur van onroerend goed
- Arbeids- en uitkeringssituaties, indien u in Duitsland woont
- Vastgoed Promotie

Bronnen